

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

I:10

2011-06-16

S2006/9394/FS (delvis)

S2011/5881/FS (delvis)

Statskontoret

Box 8110

104 20 Stockholm

Uppdrag att följa upp och utvärdera regeringens politik för personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning

Regeringens beslut

Regeringen ger Statskontoret i uppdrag att följa upp och analysera hur vården och det sociala stödet till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning har utvecklats över tid utifrån den inriktning och de uppföljningsmått som nämns i regeringens skrivelse En politik för personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning (skr. 2008/09:185). Effekterna av satsningen ska också följas upp. Statskontoret har, i samråd med Socialdepartementet, möjlighet att revidera uppföljningsmått så att de överensstämmer med aktuell kunskap, ny lagstiftning och förändrade omvärldsfaktorer. Statskontoret har även möjlighet att ta fram ytterligare mått som myndigheten finner lämpliga.

Utöver att följa upp satsningen utifrån uppföljningsmått i skrivelsen ska Statskontoret uppmärksamma övriga iakttagelser och förhållanden som myndigheten finner lämpliga för att spegla effekterna av politiken.

Genomförandet av uppdraget ska ske i nära samråd med Socialdepartementet. Statskontoret ska även samråda med Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Landsting samt andra berörda myndigheter och organisationer. Berörda myndigheter ska vara Statskontoret behjälpliga i genomförandet av uppdraget, t.ex. genom att förse Statskontoret med information och underlag.

En delredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 januari 2012 och uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 september 2012.

Bakgrund

Nationell psykiatrisamordning överlämnade sitt slutbetänkande *Ambition och ansvar* (SOU 2006:100) till regeringen i november 2006. Utredningens analyser och förslag har utgjort det huvudsakliga underlaget för regeringens samlade psykiatrisatsning.

Under åren 2007-2011 har regeringen satsat ca 3 700 000 000 kronor i särskilda satsningar inom psykiatriområdet. Regeringen har även aviserat att den under perioden 2012-2014 avser att föreslå riksdagen att besluta om ca 900 000 000 kronor per år för åtgärder som ska kunna åstadkomma konkreta och varaktiga förbättringar för personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning.

I skrivelsen *En politik för personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning* (skr. 2008/09:185) presenterade regeringen sin politik för personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning. Regeringens avsikt med psykiatrisatsningen är att stödja och stimulera huvudmän och andra aktörer att ta sin del i ansvaret att vidareutveckla den psykiatriska vården och de sociala stödverksamheterna. Regeringens politik kan sammanfattas i tre huvudområden: vården, vardagen och valfriheten. Övergripande syfte inom respektive område är:

- Barn, vuxna och äldre med psykisk sjukdom ska ha tillgång till en kunskapsbaserad och god vård, samt rehabilitering när och där de behöver den.
- Utbudet av arbete, sysselsättning, boendeformer och hjälpmedel ska vara varierat och anpassat för att möta de behov som personer med funktionsnedsättning har.
- Personer med psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning ska ges möjlighet att välja och ha inflytande över vem som ska utföra vård-, rehabiliterings- och stödinsatser liksom utformningen av dessa insatser.

Utifrån de tre huvudområden har fyra delområden varit särskilt prioriterade för psykiatrisatsningen: insatser riktade till barn och unga, arbete och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning, satsningar på kompetens och evidens samt stöd för långsiktigt kvalitets- och utvecklingsarbete.

Närmare om uppdraget

I skrivelsen 2008/09:185 aviserade regeringen sin avsikt att följa upp och analysera hur vården och det sociala stödet till personer med psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning har utvecklats över tid. Uppföljningen ska även innehålla en analys av effekterna av regeringens samlade psykiatrisatsning.

Psykiatrisatsningen ska i huvudsak följas upp utifrån de uppföljningsmått som nämns i skrivelsen och som utgår från tre huvudområden: vården, vardagen och valfriheten. Eftersom det har skett en omfattande utveckling inom psykiatriområdet har Statskontoret möjlighet att i samråd med Socialdepartementet revidera uppföljningsmått så att de överensstämmer med aktuell kunskap, ny lagstiftning och förändrade omvärldsfaktorer. Statskontoret har även möjlighet att ta fram ytterligare mått som myndigheten finner lämpliga.

Utöver att följa upp satsningen utifrån uppföljningsmått i skrivelsen ska Statskontoret uppmärksamma övriga iakttagelser och förhållanden som myndigheten finner lämpliga för att spegla effekterna av politiken. Flera myndigheter, exempelvis Socialstyrelsen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen har haft i uppdrag att följa upp några av de insatser som ingår i psykiatrisatsningen. Det gäller bl.a. en uppföljning av den förstärkta vårdgarantin inom barn- och ungdomspsykiatri och att följa upp det statsbidrag som tilldelas kommuner som upphandlar sysselsättning eller erbjuder sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning. Socialstyrelsen har även i uppdrag att påskynda utvecklingen av grunddata och kvalitetsindikatorer m.m. samt att förbättra verksamhetsuppföljningen inom psykiatriområdet, både när det gäller hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Berörda myndigheter ska vara Statskontoret behjälpliga i genomförandet av uppdraget, t.ex. genom att förse Statskontoret med information och underlag.

Psykiatriområdet är ett av regeringens mest prioriterade områden och målsättningen med regeringens politik är att genom strategiska och mer långsiktiga satsningar åstadkomma varaktiga förbättringar inom detta område. Ett syfte med uppdraget till Statskontoret är att förse regeringen med underlag för den satsning som planeras inom psykiatriområdet för åren 2012–2014.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Sara Johansson

Kopia till

Finansdepartementet/Ba

Socialutskottet

Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan

Myndigheten för handikappolitisk samordning

Hjälpmiddelsinstitutet

Statens beredning för medicinsk metodik

Socialstyrelsen

IPULS

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH)

Sveriges Kommuner och Landsting